

Patrik Palmnert
patrik.palmnert@trafikverket.se

Bedömning av rekommendationssvar från Trafikverket

Statens haverikommission (SHK) publicerade den 7 februari 2025 en slutrapport (SHK 2025:01) avseende en urspårning med godståg 9915 på Malmbanan den 24 februari 2024.

I rapporten lämnades två säkerhetsrekommendationer.

Trafikverket rekommenderades att:

Se över regler och rutiner för konstruktion och underhåll av snögallerier i syfte att skydda spåret mot snödrev och svårforcerad drivbildning. (SHK 2025:01 R1)

Trafikverket har i sitt svar redovisat ett antal åtgärder:

- Hantering av både akuta och mindre åtgärder vid säkerhetsbesiktning eller akuta inrapporterade fel på snögallerierna
- Både akuta och mindre underhållsåtgärder ska ingå i nya basunderhållskontrakt
- Klimatanpassningsåtgärder av befintliga snögallerier för att säkerhetsställa bärighet och funktion
- Uppmärkning av samtliga snögallerier för att underlätta och bidra till tydligare besiktning

SHK bedömer genom svaret att säkerhetsrekommendationen är omhändertagen (Avslutade – tillfredställande svar).

Trafikverket rekommenderades att i samverkan med berörda järnvägsföretag som trafikerar Malmbanan:

Fortsätta arbetet att bedöma hur rutiner kan utvecklas och samverka i syfte att minska risken för urspårning av tåg med låg axellast i samband med snödrev och svårforcerad drivbildning. (SHK 2025:01 R2)

Av Trafikverkets svar framgår att perspektivet utökats till att omfatta alla järnvägsföretag då snörelaterade trafikeringsutmaningar kan uppstå på flera ställen i landet.

Frågan har diskuterats i Forum för trafiksäkerhetsrisker av gemensamt intresse inom järnväg (FRI). Den gemensamma bedömningen är att mycket detaljerande

rutiner och regler inte ger de ytterligare förutsättningarna som behövs för att undvika en liknande händelse. Det som bedöms ge effekt är kommunikation mellan lokförare och tågklarare för att tillsammans värdera den aktuella situationen.

Trafikverket ska tillsammans med järnvägsföretag och entreprenörer gå igenom "Nationell årstidsstyrd beredskapsplan järnväg" inför aktuell årstid och påminna om risken för urspårning vid låg axellast i samband med snödrev och svårforcerad drivbildning. För ytterligare spridning av informationen samt för möjlighet till dialog ska beredskapsplanen presenteras i FRI.

Trafikverket ska under vintersäsongens ordinarie veckomöten samt extrainsatta möten vid extrema vädersituationer beakta risken för låg axellast i samband med snödrev och svårforcerad drivbildning.

SHK bedömer genom svaret att säkerhetsrekommendationen är omhändertagen (Avslutade – tillfredställande svar).

Jonas Bäckstränd
Utredningsordförande